

**מותר
אסור**
זה כל הסיפור
♦ "קיצור הליכות עולם" ♦

חיברתיו בחמלת השם יתברך עלי

בן סומך

מחבר הספר 'וברכתך'
חידושים על פרשות השבוע

נין ונכד לגאון המופלג בדורו
רשכהב"ג בעל "זבחי צדק"
הרב עבדאללה (עובדיה) סומך זצ"ל

ח"י אלול תשפ"ד
יום פטירת חכם עבדאללה סומך זצוקלה"ה

ניתן להשיג את הספר
על ידי שליחת מייל לכתובת :
benmatan11@gmail.com
או בנייד 058-4334814
(בשעות 18:00 עד 20:00)

כל הזכויות שמורות
למחבר הספר - בן סומך

הגהות פסקי
חכם עובדיה יוסף זצוקלה"ה: הרב
הגאון יוסף דהאן שליט"א.

הגהות פסקי
חכם יוסף חיים זצוקלה"ה: הרב
הגאון יעקב עובדיה שליט"א.

עימוד ועיצוב עטיפה:

הוצאת
דעת
052-7147168

לעילוי נשמות

סוזט מסעודה בת רינה ע"ה
ואליאס אהרון בן רינה ז"ל
ניסים בן עזרא חיים ז"ל
מרים דבורה בת זעליג ליפא ע"ה
באנו בן מנטה ז"ל
מיסה בת חואתו ע"ה
סבתא רינה בת עזיזה וסבא כדורי
סבא עזרא חיים בן ניסים
ולע"נ כל נפטרי כוחות הבטחון וחללי צה"ל

לרפואת

כל פצועי כוחות הבטחון
וצבא הגנה לישראל
והשבת כל החטופים והשבויים

Yitzchak Yosef
The Rishon Lezion Chief Rabbi of Israel
בס"ד, כ"ז ניסן תשפ"ג, 4-1109/21

יצחק יוסף
הראשון לציון הרב הראשי לישראל

דברי ברכה

הובאו לפני ספר של סיכום ההלכות העולות מספר הליכות עולם, דעת הבן איש חי, ודעת מרן פוסק הרור אאמו"ר זצוק"ל, מותר או אסור, בצורה של שאלה ותשובה, ויועיל לחזרה ולשינון סיכומי ההלכות שכתב וערך היקר והנעלה, שוקד באהלה של תורה, עמו עוז ותושיה, יראת ה' היא אוצרו, שמן תורק שמו, כבוד שם תפארתו, כה"ר **בן סומך** שליט"א, תשואות חן חן לו. ואמנם קשה מאד לנותן הסכמה לעבור על כל הספר ברקדוק, ובדרך כלל ההסכמות באות רק לעורר ולחזק, וגם להעיר על הדברים באופן כללי ולא פרטני.

וראה בעין יצחק חלק א' (כפלי התלמוד) שהארכנו לבאר שאין לפסוק דין מהש"ע לבד, ולדמות מילתא למילתא, או לדייק איזה פרט מהש"ע בלי לימוד הב"י, וכדמשמע מהקדמת הסמ"ע. וז"ל המהרש"א סוטה (בב): ובודורות הללו אותם שמורים הלכה מתוך הש"ע, והרי הם אינם יודעים טעם הענין של כל דבר, אם לא ירדקו מתחלה בדבר מתוך התלמוד [והראשונים], שהוא שימוש תלמידי חכמים, טעות נופלת בהוראתם, והרי חן בכלל מבלי עולם, ויש לגעור בהם. ע"כ.

וכיז"ב כתב בשו"ת שבות יעקב ח"ג (סימן נח), שהמורים הלכה מספרי הקיצורים מבלי לעיין במקור הלכה, באים לידי טעות בהוראה. וכתב, עוד, שאין דעתו נוחה באלו ספרי ליקוטים של אחרונים, כמו לחם הפנים, וגן נטע, ובאר היטב, כי לא הטיבו אשר דיברו שהם רק כמעתיקים מספר אל ספר, לברוק בחורים וסדקים כל מקום שימצאו איזה חומרא, מציאה היא בידם להעתיקם, ואל חסמוך עליהם כלל, ובעלי ליקוטים אלו לא דסמכא אינן, כי אין בידם הכרע להכריע מרעת עצמן, או מרעת הפוסקים הלכה כמאן, וכ"ש להקל אין שומעין להם, ולא נאה להם חיבורים כאלה, אם לא שהם מפורסמים למומחין שהומחו רבים עליהם, כמו בעל פנים חדשות, וכנה"ג, ולקט הקמח, ע"כ.

גם הגאון ר' יצחק מו"א בשו"ת יפה נוף (כשנותן שכסוף הספר סימן ד) כתב, נשאלתי אם יש להורות אחר ש"ע דמהר"ם מאיסרליש ז"ל, מאחר שיקבץ כל החומרות מכל הבתראים, וכל מנהגי המדינות והארצות שלנו כאשר נמצא בהקדמתו. תשובה: אומר אני דבראי הגאון ז"ל מעלתו אין לה ערך ושיעור, ומאן יהיב לן מעפריה. ושלחנו ערוך בכל מיני מטעמים וכו' וכל תלמיד חכם שלמד ספר ארבעה טורים עם הב"י, ויודע מקור ושורש כל דין ואיסור מהיכן נודע ומתפשט על שרשו ומתכותו וכו' הש"ע הלז הוא לו לעטרת תפארת להקל על המעיין וכו' והרבה תועיל לחכמים וכו' אבל הרבה תלמידים שאינם יודעים שורש ומקור מהדינים או ההוראות ומורים מתוך הש"ע, אומר אני עליו כל המורה מהש"ע, אל יהי בכלל ברוך, כי אינו מבין שום דבר על שורשו, ויבא לאסור את המותר ולהתיר את האסור. עכ"ל. ואח"כ הביא תשו' הרא"ש הנ"ל וכתב דכל מ"ש הרא"ש על הפוסקים מתוך ספר הרמב"ם, ה"ה והוא הטעם למורים מתוך הש"ע שמתירים האיסור. עכ"ל.

ומ"מ אחר הלימוד ביסודיות בהבנה ובעמקות, ספרים אלו יהיו לתועלת לזכור את עיקרי ההלכה והשיטות, לסיכום הדברים בלבד, ויהיו לתועלת מרובה בעזר ה'.

וכל הדברים האלו בודאי הגמור אינם שייכים לספרים הנפלאים של מרן אאמו"ר, ובעיקר לית חן יחיה דעת, והליכות עולם, וכן בכל 40 כרכי הילקו"י, שאינם בכלל ספרי קיצורים אחר שמבואר שם

Yitzchak Yosef

The Rishon LeZion Chief Rabbi of Israel

יצחק יוסף

הראשון לציון הרב הראשי לישראל

כל דבר בביאור הדק היטב, החל מהגמ' והראשונים, דרך הבי"ש ונושאי כליו, עד לאחרונים האחרונים. ולפני כתשע שנים עט"ר חכם שלום כהן זיע"א ראש ישיבת פורת יוסף, דיבר במרצ"ש בביהכ"נ "היזדים" באזכרה במלאת שנה לפטירתו של מרן אמו"ר עט"ר זיע"א, ואמר בין היתר ש"אסור" ללמוד בילקוט יוסף כתחליף ללימוד הבי"ה ההלכה במקורותיה, אלא ללמוד הגמ' דרך הבי"ה וכו', ובודאי כוונתו הטהורה על אברכים יקרים שעליהם ללמוד ש"ס ב"י ש"ע ונושאי כליו, ורק אחר כך לעיין בילקוט יוסף עם המקורות, אבל אין כוונתו לאותם בעלי בתים ובחורי ישיבה צעירים שיש להם כשעתיים בכל יום ללמוד, שבודאי ילמדו ילקו"י עם המקורות, וברור מאד שמורה ואזיל שאין הספרים הנ"ל בגדר ספרי קיצורים, אחר שמבוארים שם כל המקורות. וכל כוונתו של ראש הישיבה זיע"א היתה על ספרי קיצורים ממש כמו כה"ח, בן איש חי, וכדומה. שאין להסתפק רק בהם, אלא ללמוד מקורות ההלכה וטעמיה. ולכן בזמנו הוציא את ספרי הבן איש חי מהיכל הישיבה, וטען שבני תורה צריכים ללמוד ב"י. אולם בחורים צעירים אם לא ילמדו ילקו"י ישארו עמי ארצות בעיניי הלכה, ובודאי שאותם בחורים רצוי שילמדו בכל ליל שבת או בבוקר את ההלכות לפי סדר הש"ע, סעיף אחר סעיף. עם המקורות, ורק אברכים ככולל שכל היום לומדים הלכה, שבודאי ילמדו גמ' ובי"ה ורק אח"כ ילמדו ילקו"י. ועכ"פ אלו המורים הלכה ומדייקים מתוך הש"ע בלבד, או מתוך ספרי קיצורים בלבד, ומדמים מילתא למילתא, מבלי לדעת את מקורות ההלכה, הרי הם בכלל מבלי עולם, ומטעין העולם בהוראותיהם, וכמו שכתב המהרש"א הנ"ל.

ועיין עוד במשכנות הרועים (מנחת חן אהרן נט) שהמורה על פי הש"ע או מתוך ספרי קיצורים בלבד מבלי לדעת את מקורות ההלכה וטעה, מזיד הוי. [וראה שם בהקדמה לטבעת המלך]

וז"ל הגר"א בביאורו למשלי (י: ה): רש עושה כף רמיה, מי שלומד ברמיה היינו שאינו לומד שרשי הדינים רק קיצור הדינים, בכדי להראות שהוא יודע כל הדינים זה עושה אותו לרש בת, כי לסוף שישכח גם אותם מחמת שאינו יודע שרשן, אבל יד חרוצים תעשיר, היינו מי שלומד הדין עם שרשו ויודע כל דת ודין, תעשיר, שידע הכל. ע"כ. וע"ע למהר"ח בן עטר בספר ראשון לציון (דף ק"ב ע"ד).

ויודעים דברי הבי"ה והט"ז (סימן סו) שפירשו מטבע הברכה לעסוק בדברי תורה לשון עסק, שעיקר מטרת התורה היא להעמיק בה ולסלסל בה, כיד ה' הטובה עליו, כל אחד לפי כח עינו, ממעיניי הישועה. ועיין בשו"ת אבני צדק (סימן טו), וההלכה אינה יוצאת לאשורה אלא לאחר עסק גדול בה, וכמו שאמרו בתענית (ב:) אל תתעסקו בדבר הלכה, שמא תרגו עליכם הדרך. חזינן דעסק ההלכה מצריך עיון רב.

ולדוגמא אציין בזה, מה שהורה הרב אפיר מלכא, בשידור ברדיו, שמותר להסתפר בר"ח אייר שחל בערב שבת, בין לספרדים ובין לאשכנזים, ומצא כן במשנ"ב, שוירי כנה"ג, פר"ח, ועוד אחרונים שראה אותם ככה"ח. ואילו הרב הנז' היה לומד ב"י לא היה טועה בדבר הלכה להורות לרבים דבר שהוא נגד הבי"ה. אבל תרעו שדין זה תלוי במחלוקת מרן הבי"ה והרמ"א. נכון שלא כל דבר זה ספרדים ואשכנזים, תראה את מרן זצ"ל למד את כל התורה כולה, רבי עקיבא איגרי, נודע ביהודה, טורי אבן, שאגת אריה, רב פעלים, חקרי לב, ועוד, התורה איננה מיגורית, היא לכולנו, אבל יש דברים שנחלקו בהם מרן הבי"ה והרמ"א, וצריך לדעת שלא תמיד האחרונים כולם נחתו לפרש את דברי מרן הבי"ה, כמו המקרה שלנו, וארחיב יותר.

הסכמות

Yitzchak Yosef

The Rishon LeZion Chief Rabbi of Israel

יצחק יוסף

הראשון לציון הרב הראשי לישראל

הב"י (ספן תצנ) מביא מה שכתב האבורדהם (עמ' רמח) בשם אבן הירחי (המנהג ה' ארסין סס"י קק) משמו של הרז"ה, וכ"כ ג"כ הר"י ן שועיב (שם) וז"ל: שמעתי שיש במדרש שמתו מפסח עד פרוס העצרת, והוא ט"ו יום קודם העצרת, כאמרם (שקלים ס"ג ה"ד) [עד] פרוס הפסח, פרוס החג, שהם חמשה עשר יום בניסן. וכשתסיר חמשה עשר יום מארבעים ותשעה יום, נשארו שלשים וארבעה. והנה הם שלשים ושלשה שלמים ומגלחים ביום ל"ד בבוקר, כי מקצת היום ככולו. עכ"ל. וכתב עוד הב"י, שיש נוהגים להסתפר בר"ח אייר, לפי שהוא כמו יום טוב, ואין לנהוג בו אבלות. ונראה לי שכיון שלא נהגו רוב העולם כן, טעות הוא בידם, ואפשר שיצא להם כן ממה שכתב הר"י ן שועיב (שם) בשם התוס', והא דרבי שיבוש הוא, דלא אמרו דשני ימים של ר"ח אין אבלות נוהג בהם אלא לנוהגים איסור תספורת עד עצרת, דבלא שני ימים דר"ח משכחת שלשים ושלשה יום, אבל לירידן ולא נהגינן איסור אלא עד ל"ג בעומר, כל שלשים ושלשה יום אסור להסתפר, ואפילו בר"ח. ע"כ הב"י. וגם בש"ע (שם סע"ף ג) כתב: יש נוהגים להסתפר בר"ח אייר, וטעות הוא בידם. ולא חילק בין אם חל ר"ח בשבת או לא, וזיל בחר טעמא שצריך ל"ג ימים שלמים.

ובאמת מי שלא לומד בב"י ופותח רק משנ"ב וכף החיים, חושב שיש להחזיר. אך האמת היא שלנו הספרדים שקיבלנו הוראות הנב"י, אין להתגלח בר"ח. יש אמנם כמה מרבתינו הספרדים שהחזירו להסתפר בר"ח, מהם הרב"ז (ח"ב סי' תרס"ז) שכתב לחלוק על מרן, והתיר להסתפר בר"ח. והביאו מהר"ם די לונגונו - היה צעיר כשמרן הב"י נפטר - בספר שתי ידות (נא). גם מהריק"ש - רבי יעקב קאשטרו שהיה רב במצרים בדורו של מרן - כתב בספרו ערך לחם (סי' תצ"ט) שבמקום שנהגו להקל אין מוחים בידם, והביאו הפרי חדש (שם) והוסיף: ויפה כתב. גם מרן החבי"ב כתב בשיירי כנה"ג (סי' תצ"ט בתנ"כ), ובחז"ר סי' קס"ז שמנהגם היה להסתפר בר"ח אייר. וכן כתב רבי יוסף מולכו בספרו שלחן גבוה (סי' תצ"ט סק"ב), שבסלוניקי רבים נהגו להסתפר בר"ח אייר. וגם החזיר"א (שו"ת יוסף אומץ סי' מ אות ב) הביא שרבים נהגו להקל ולהסתפר בר"ח. וכל זה בר"ח אייר שחל בחול, ולא דוק בערב שבת. אבל תדעו רבותי שכל הפוסקים הללו חולקים על מרן הב"י, או שציינו למקומות בחו"ל שנהגו להקל, אבל אנחנו קיבלנו הוראות מרן שהחמיר בוה, וכיום המנהג פשוט שלא מסתפרים גם בר"ח אייר ערב שבת. ורק האשכנזים מקילים בזה.

תדע, מרן הש"ע כתב בסעיף הקודם (סע"ף ב): ואין להסתפר עד יום ל"ד בבוקר, אלא אם כן חל יום ל"ג ערב שבת, שאז מסתפרים בו מפני כבוד השבת. ע"כ. רואים שמרן חילק בין אם חל ל"ג בעומר ביום רגיל לבין אם חל בערב שבת. ובסעיף הבא כתב שאותם שנהגו להסתפר בר"ח זהו מנהג טעות, ומדוע בסעיף זה לא חילק בין אם ר"ח חל ביום רגיל לבין אם חל בשבת? זו ראייה ברורה שבר"ח אין להקל אפילו חל בשבת נא.ה. ובסעיף ב' יש להקל אף שאין ל"ג שלמים, דלא גרע משאר מנהגי אבלות חדשה, שכשיצואים ממנה בשבת, החזירו כבר מבעוד יום. וכמ"ש בחו"י"ע אבלות ח"י"ב (עמ' רמ"ו וז"ל) עפ"י התוס' (מ"ק ט) בשם רבינו יו"ט, דמ"מ יש להקל כדבריו בדבר שהוא מנהג ולא דין גמור. ע"ש.

לכן כל מי שישאל בדין זה, ושיבו לו בצורה חוחכת "שאינן להסתפר השנה ביום ששי ערב שבת ר"ח". בילקוט יוסף (סו"ט עמ' תס"ג) כתבנו שמנהגנו להחמיר, והמיקל יש לו על מה שיסמוך. מה הפירוש? כמו אדם ששנען על סטנדר ואם נוציא לו את הסטנדר הוא יפול, כלומר שזוהו רק בשעת הדחק גדולה. ומי שירצה להקל ויגיד לכם את המשנ"ב והפוסקים שהזכרתי, תגידו לו שהעיקר כמו הטעם שכתב בב"י, שצריך ל"ג ימים שלמים. וכבר הזהיר המהרש"א (פסח כב.) על אותם שמורים הלכות מתוך ספרי קיצורים, בלי לראות את הב"י, שהם בכלל מחריבי עולם. עד כדי כך, מבבלים את העולם ומחריבים

הסכמות

Yitzchak Yosef

The Rishon LeZion Chief Rabbi of Israel

יצחק יוסף

הראשון לציון הרב הראשי לישראל

אותו! יש אשכנזים נוהגים כמו המשנ"ב, אבל אנחנו קיבלנו הוראות מרן, ולכן יש להורות לרבים שלא להסתפר השנה גם בערב שבת ר"ח נע' בספר משיעורי מרן הראש"ל ח"ד עמ' רעד].
ואי משום דברי הפר"ח, הנה אנחנו לא קיבלנו הוראות הפרי חרש, למרות שהיה גברא רבה, אבל הוא חלק על ראשונים ועל מרן הב"י. עד זמנו לפני כ-330 שנה, העולם היה מסודר, כולם היו עושים כדעת מרן הש"ע, ובא הפרי חרש והתחיל לחלוק על מרן הב"י, והרבנים בזמנו לא נשאו לו פנים, למרות שהיה חכם גדול ורבה של ירושלים, עשו חרם על ספריו. ורק חמישים שנה אחר שהטילו את החרם, שאלו את רבי אברהם הלוי בעל שו"ת גנת ורדים (חיו"ד כלל ג ס"ג) האם החרם עדיין קיים, ורצים ללמוד בספר פרי חרש, זה ספר נפלא. והשיב להם, "וביובל יצא", כיון שעברו חמישים שנה החרם בטל, אנשים כבר יודעים להיזהר שלא לחלוק על מרן הב"י. אבל צריכים לדעת שהפרי חרש היה גאון עולם, אחד הפוסקים החשובים שלנו, שלא ישמע ח"ו כאילו יש איזה זלזול, אבל רואים שעם כל גדלותו לא נשאו לו פנים, משום שקיבלנו הוראות מרן הש"ע.

וברכתי למחבר נר"ו שיהי רצון שיפוצו מעינותיו חוצה, להגדיל תורה ולהאדירה, באורך ימים ושנות חיים בטוב ובנעימים, ובכל אשר יפנה ישיכיל ויצליח.

בברכת התורה,

יצחק יוסף

הראשון לציון

הרב הראשי לישראל

הסכמות

הרה"ג הרב יצחק אפרים אבא שאול שליט"א

ט"ו חשוון א"ת תשנ"ב

בס"ד

למען יאריכון ימיך ---

עכב מתן וענה וזכינו ולכבה
לקבל הטהרה בשלחה האורחיו וחינו
בתן של קצושים בין ונבד זהבאן הגדול
המקובל היצורן והבא עבדוהו טואך ביצור
הייקר הנבדף צושה חטב אצולשית ז' בן מתן יבו
היה יארוך ימיו בטור ועמנו בנשימת זילתה
פסיק ב' אצולשית חוציו יתא המעלה בסוף בטנה
והיו הנשימות צומות אצולשית זכיה

בדינה לאונה והאונה ה' ונה
יבתי אפסית אצולשית ט"ו

הרה"ג הרב חיים רבי שליט"א

בס"ד, ט"ו ניסן תשנ"ב

בכור היה יוסף בן שמואל חסד אהב עשה הנהיה מעלה מקומה
והנהיה חסדו אמנו. טבר נימן חנצ'א אה היצמן אהנה.
קן סוין. אשיתו נאשית חלקו.

אנשי ארנוסר קנסמאור עם בשמי כזה האמן - ק
עם אנה מ' אצולשית אהיכמות. בן יהנה וקן יפיו.

חיים רבי
עוה"ק חולון

הסכמות

הרב דוד יוסף

ראש בית המדרש "יחווה דעת" וחבר מועצת חכמי התורה

ב"ה ירושלים, י"ד אייר התשפ"ג

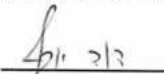
הסכמה

ראה ראיתי גיליונות הספר הנותן אמרי שפר "מותר או אסור", קיצור וסיכום פסקי דינים מתוך ספר "בן איש חי" והשוואתם לספרי ופסקי אאמור"ר מרן הראש"ל רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל בספריו הרבים, אשר כתב היקר והנעלה, אוצר כלי חמדה, שוקד באהלה של תורה, איש חי רב פעלים, מזכה הרבים יראת ה' היא אוצרו הרב רבי בן סומך שליט"א.

בעברי בין בתריו ראיתי שערך חקר ודרש כדרכה של תורה, בהלכות המצוות בשילוב עם הערות והארות מחכימות, והכל בשפה ברורה ובבהירות נפלאה, דבר דבור על אופניו, ובודאי שיש בספר זה תועלת רבה לכלל הציבור ובפרט לבעלי בתים הרוצים לדעת את דבר ה' זו הלכה, ולפעלא טבא אמינא איישר חיליה לאורייתא.

והנני מתכבד לברך את הרב המחבר שליט"א, שיזכה להפיץ מעיינותיו הוצה, ויחבר עוד חיבורים נפלאים ומועילים לזכות את הרבים בישראל, ולהגדיל תורה ולהאדירה, מתוך שלום ושלוה עושר וכבוד וכל טוב, אמן.

הכותב וחותם לכבוד עמלי תורה,

דוד יוסף

בס"ד

הרב מיכאל קדוש
סימטת אז"ר 4
בני ברק

מכתב המלצה

הריני להמליץ על אחד מבני עליה ידידי הר' בן נתן סומך הי"ו הנני מכירו שנים רבות, עוד בהיותו בקהילה במילאנו אטליה, את דרכו בעבודת ה' אשר משקיע בעמלה של תורה יום יום בהתמדה נפלאה ועולה ומתעלה מחיל אל חיל, ותורתו תורת חסד. וכעת ברצונו להוציא לאור מבכורי פירותיו על פרשיות השבוע - "וברכתיך" יקרא, ובו פנינים חידודים וחידושים, מרעיונות אשר זכה ה' לחדש בטוב טעם ודעת דברים מתוקים ומעוררים לאהבת ה' ויראתו. ברכתי שחפץ ה' בידו יצליח ויתקבלו הדברים על שולחן מלכים.

מיכאל קדוש

רב הקהילה "פאר יהודה" בני ברק
וחבר ביה"ד של הגר"נ קרליין שליט"א

הסכמות

כ"ה

הרב גמליאל הכהן רבינוביץ

מח"ס "גם אני אודך"

ו"פרדס יוסף החדש" על המועדים

ועורך ומו"ל קובץ "מה טובו אהליך יעקב"

ושא"ס

ת.ד. 539 בני ברק
7128536@gmail.com
פל: 052-7128536
פקס: 15335201299

ב"ה

יום א' לסדר "לא הביט און ביעקב", [סופי תיבות: "לא הביט און ביעקב", עולה בגימטריא כראשי תיבות: "ב'ן ס'ומך"], תשפ"ג.

לכבוד הגה"צ אדיר וחזק משנתו סדורה, אשרי שזכה לזכות את הרבים כש"ת מו"ה רבי בן סומך שליט"א, מח"ס "וברכתיך", ועוד ידו נטויה ב"ה בספרים נפלאים ובהירים לזכות את ישראל.

בנועם קיבלתי ספרו הנפלא והבהיר בשם "מותר אסור", וסידר להפליא בדרך שאלה ותשובה פסקי מרן הבן איש חי זיע"א, ומרן בעל היביע אומר זיע"א.

זה זיכוי הרבים עצום לשנן היטב כל ההלכות, וכל השונה הלכות בכל יום, מובטח לו שהוא בן עולם הבא.

כתוב (ויקרא כ"ו, ג'): "אם" בחוקתי תלכו, ופרש"י שתהיו עמלים בתורה, והנה שם ספרו "מוותר אסור", ראשי תיבות: "אם", רמז "אם" בחוקתי תלכו, שתהיו עמלים בתורה, ותלמדו גם בספר "מוותר אסור", אז יתקיים המשך הפסוק: "ואת מצותי תשמרו", שתדעו היטב המותר והאסור.

והנה ראשי תיבות וסופי תיבות: "מוותר אסור", בגימטריא: "אמת", רמז וסידר הכל "לאמיתו" של תורה, לדעת ההלכה למעשה.

וכן זכה ידידי הגה"צ אדיר וחזק משנתו סדורה וכו' מו"ה יוסף דהן שליט"א להגיה הספר ברוב פאר והדר לזיכוי הרבים.

והנני בברכה לכת"ר שליט"א שיראה נחת דקדושה מכל יו"ח, ויזכה תמיד לקדש שם שמים בעולם, ולעשות נחת מרובה לבורא כל עולמים, ובקרוב נושע בתשועת עולמים, בפרטות ובכללות לצנח נצחים, אמן כן יהיה רצון

בברכת כהנים באהבה כעתירת
גמליאל הכהן רבינוביץ
מח"ס "גם אני אודך"
ו"פרדס יוסף החדש" על המועדים.

הסכמות

בית מדרש גבוה להוראה "תורת מרן" אלעד יבנ"ן
בנשיאות עט"ד מרן הראש"ל הגאון דבי יצחק יוסף שליט"א
בהנהגת הרחי"ג דבי שמעון ללוש שליט"א

ב"ה

כ"ח אדר התשפ"ג

דברי ברכה

הובאו לפני גיליונות הקונטרס הנחמד, שמור ונעבד, ושמו יקבנו "מותר אסור", לידע ולשגן המותר והאסור, בתורתן של ראשי כל בני תגולה, חלו המה הגאון הרי"ח הטוב בספרו הקדוש "בן איש חי", ואתו עמו מרן אביר הרועים רבנו הגדול בספרו הקדוש "הליכות עולם", ששריטט ערך ואסף איש טהור מורג חרוץ, כבוד שם תפארתו, הר"ר בן סומך שליט"א, דבר דבור על אופניו.

ובדאי כי רבה התועלת בחיבור כזה, אשר כולל וחובה בתוכו בקיצור נמרץ, תמצית דעתם הקדושה של הני תרי צנתי דדהבא, ראשי הגולה, בכל הלכה והלכה, מותר או אסור, כן או לא, על מנת שיהיה מוזמן לשגן ולזכור בנקל את דעותיהם, מתי מסכימים זה לזה, ומתי חלוקים זה על זה, עם איזה האר"ת ציצים ופרחים בשולי הגליון באיזהו מקומן לפי הצורך. ורבר גדול יש בזה שתהיה יריעת פסקי ההלכה נגישה גם למי שאין לו כ"כ יד להיכנס בעובי הקורה לעומק המשא ומתן של גאוני עולם הללו, או שכבר למד יפה דבריהם בפנים ורק רוצה לחזור ולשגן, וכפרט בין הסדרים, בנסיעות ואירועים, וכדומה, למען ירוץ הקורא בו, ותהיינה בפיו משנה סדורה והלכה בהירה.

וזאת למודעי דעל אף שלא היה סיפק בידי לעבור על הדברים ולעמוד על דיוקן, אולם סמכתי בזה על אשר הודיעני ידידי האברך השקון בפשוטו וכמדרשו, כבוד שם תפארתו הר"ר יוסף דתן שיחי, אשר הנני מכירו שטורח הרבה ע"מ לעמוד על דעתם הקדושה של רבותינו, וידיו רב לו גם הוא בחיבורים בהלכה לאור דברי רבותינו, והודיע לי שעבר על הדברים בהגהה מדוקדקת, ושכן שלח המחבר לעוד תלמידי חכמים לעבור על הדברים, וקיים בעצמו ותשועה ברוב יועץ, כזה ראה וקדשו כן שחוקה על הדברים שיהיו לתועלת הנצרכה, ע"מ לחזור ולשגן דעת רבותינו הקדושים למעשה בכל הלכה והלכה.

ולא נצרכה אלא לברכה, יה"ר שחפץ ה' בידו יצלה להמשיך לשקוד עוד על דלתות תורתנו הקדושה, לילה כיום יאיר ויהיה בעמלה של תורה, לברך וללכך דבר ה' זו הלכה, להגדיל תורה ולהאדירה ולזכות את הרבים, ויראה נתת מרובה מכל יצו"ח, ובגאולה השלימה בב"א.

בברכת התורה ולומדיה

שלום

כולל
לאברכים מצויינים
"חכמת שלמה"
ע"ש המנוח הקדוש
שלמה אבינר ז"ל
בראשית
הרב יעקב ישראל
ססה שליט"א

הוצאת: תשפ"ג

בית הוראה
"נשמע קולם"
"תורת יוסף" - אלעד
ש"ס קו ההלכה הספרדי הארצי

הוצאת: תשפ"ג

שיעורי תורה
לבני תורה ובעלי בתים

הוצאת: תשפ"ג

סוכן "קול יוסף"
להפצת משנתו
של מרן דע"א
kolyosef@gmail.com

הוצאת: תשפ"ג

כתובות:
רחוב אבטיחן 9 אלעד
(בזמן הלכה מחוקק)

הוצאת: תשפ"ג

055-677-2202 - טלפון - hochmatshlomo1@gmail.com

לתרומות: בנק פאג"י סניף 180 נמסר חשבון 409-777005 על שם אוצר דעת - עבור הכנת שלמה

הסכמות

Rabbi Yaron Ashkenazi
Director and spiritual supervisor

הרב ירון אשכנזי
מנהל ומפקח רוחני

כ"ט תמוז תשפ"ג

בס"ד

אפריון נמטייה להאי גברא רבה השוקד על דלתי התורה ומנצל זמנו בכל רגע פנוי

הר"ר בן סומך שליט"א

אשר זכה להגות בתורה ובעת קובעו עיתים לתורה הפך את הקביעות עיתים לתורה לעסק אמיתי והוציא פרי משובח, ספר נפלא המסכם את המחלוקות בין מרן רשכבה"ג רבינו הרי"ח הטוב צצוק"ל וזו"ע ומרן עטרת עוזנו רבינו הגדול הגר"ע יוסף צצוק"ל וזו"ע וקראו בשם "מותר אסור, זה כל הסיפור" מסודר לפי פרשיות השבוע למען ירוץ הקורא בו.

ומלבד התועלת העצומה בספר הזה שכל בר בי רב יכול לראות בנקל ולזכור את הנקודות בהם נחלקו הגדולים, יש כאן חיזוק גדול ועצום לראות מה כוחו של כל איש יהודי שמנצל את זמנו ואף שבמשך היום עסוק לפרנסתו, לא השאיר את התורה בקרן זוית אלא מייקק את התורה שלומד והופך אותה לעסק אמיתי המניב פירות אשריו שמקדש שם שמיים ברכים.

וברצוני לברך את ידיד נפשי הרב הגאון יוסף דהאן שליט"א שעבר על כל הספר והגיה אותו מתחילתו ועד סופו למען יצא החיבור מזוייק לפרטי פרטים, אשריו ואשרי חלקו שזוכה לזכות את הרבים ולהעמיד תלמידים.

ואף שאיני ראוי להמליץ ולהיות "שר המסכים" ועל זה נאמר "ערבך ערבא צריך" מכל מקום אביע את רחשי ליבי והערכתי העצומה למחבר היקר ה' ישמרהו ויחיהו.

לא נצרכא אלא לברכה יהי רצון שיפוצו מעיינותיו חוצה להגדיל תורה ולהאדירה ברוב עוז ותעצומות וירבה גבולו בתלמידים הגונים, ויזכה לחבר עוד חיבורים נפלאים כאלה עדי זקנה ושיבה וסבי ובלה בה, ומינה לא תזוע, שאין לך מידה טובה הימנה, ירום ונישא וגבה מאד וכל אשר יעשה יצליח

בכבוד רב

ירון אשכנזי

הסכמות

אושרי אזולאי
רב קהילה, ראש כולל ומו"צ
מו"ס שו"ת אשר השיב ועוד
גבעת זאב

תאריך 7/10/2022

דברי ברכה

הובאו לפני גליונות מהספר "מותר - אסור", מעשה ידיו להתפאר של האברך השקדן, שמו מפארים, הרה"ג בן סומך שליט"א שאסף כעמיר גורנה את דברי גאון עוזינו ותפארתינו הבן איש חי זצוקלה"ה זיע"א יחד עם פסקיו של גדול הדורות, פוסק ומנהיג הדור מרן הגאון האדיר רבינו עובדיה יוסף זצוקלה"ה זיע"א.

ודבר מצויין עשה המחבר הג"ל להציב ציוני פסקי מרן רבינו זיע"א על ד' הבא"ח למען דעת את העם הדעות לכאן ולכאן ובפרט שדברי מרן זיע"א נתקבלו ברוב תפוצות ישראל והמה קילורין לעינים, אשרי עין ראתה כל אלה.

ולצעירנו ראיתי לאחרונה ספר דומה ובו נתן לו חכ"א הסכמה וקבל על כך שהמחבר שילב דברי מרן רבינו עובדיה יוסף יחד עם הגרי"ח מבבל, ולאחר מכן הטיף מוסר למי שגדול ממנו בדברים לא ראויים והתמרמר שם על כל מיני פסקים נגד הבא"ח ובמקום להוות דוגמא בנה שהטיף הוא מוסר על החולקים על ד' הבא"ח, כלפי לייא, הטיח דברים חמורים מאוד כאשר לא הגיע לקרסולי קרסוליו של אותו גדול, וכן לא יעשה, וכבר לימדונו רבותינו שצריך להתנהג בענוה, ואף שהמחבר הדוק בפסקיו של הגרי"ח, אינו מתיר לו להשתלח בגדולים ממנו, ואילו היה רואה הגרי"ח את דבריו היה מכה על קודקודו, שרא ליה מריה, ואוי לדור ששופט את שופטיו ולא יודע לתת רסן לפיו, ח"י. ודי בזה.

הומחבר הג"ל ראוי להערצה והערכה, אפריון נמטייה, ואשריו שעשה דבר טוב בעמיו ומופיץ תורת הגאונים הג"ל ברשות הרבים.

ועוד תועלת מרובה יש בזה אחר שבהרבה מקומות קובעים שיעורים בספרי הבא"ח שדבריו באים בקצרה וערבים לשומעם, והציבור צמא לדעת את דברי מרן רבינו זצ"ל ובפרט שבקהל יש אנשים בעלי תשובה או מתחזקים שעדיין לא יכולים לעמוד בכמה חומרות שכתב הגרי"ח, וע"י שילמדו יחד עם ספר זה היו כפתור ופרח ודבר טוב בעמיו.

ואף שלא עברתי על דבריו אחת לאחת, הנני כ"כן הסומך על דברי הג"ר יוסף דהן שליט"א שידוע כמי שמדקדק בדברי מרן זצ"ל ומתייעץ תמיד עם חכמים ולא סומך על הבנתו בלבד, ואכן נהג גם כאן כמו שהעדי בפניי ובטוהני ב"ה שלא תצא תקלה תחת ידו.

ועצה טובה קמ"ל שידפוס המחבר גם את דברי מרן הראש"ל שליט"א שכתב בענין פסקי הגאון הרב בא"ח בארוכה בדברים טובים ומועילים, ובעיקר פרושים כשמלה, למען דעת את העם היאך הדרך ישכון אור.

ולא נצרכה אלא לברכה שמשוף להגדיל תורה ולהאדירה בנחת וסייעתא דשמיא מותוך בריאות איתנה ואורך ימים ושנים עד ביאת גואל צדק שיגאלנו במהרה בימינו, אמן.

הייתב ויחמם לבן במד המכר ולולמי
ולאן היה המחז שליח
א. א. א. א.

דבר המחבר

"מוזתר אסור זה כל הסיפור" בגימטריה "לשרת בקודש", וכל הרוצה 'לשרת בקודש' יתכסה תחת כנפי השכינה הקדושה אשר פרשה את קדושתה לגדולי הדור רשכבה"ג חכם יוסף חיים וחכם עובדיה יוסף זכר צדיקים וקדושים לברכה, אשר מפיהם אנו חיים ומימיהם אנו שותים, וזכותם תעמוד לנו ולכל עם ישראל, ואשר בכל רגע ורגע הם עומדים בשמים ומלמדים זכות על העם הקדוש והנשגב - עם ישראל בתפארתו, בארצו, ובציפייה לגאולה שלמה.

בימים אלו שהטכנולוגיה מכה אנושות בלומדי התורה והכל כל כך זמין מכל פינה, כסיעתא דשמיא נציץ בתוכי הרעיון לחבר הספר "מוזתר אסור זה כל הסיפור", בכדי שנוכל לעיין 'בדקה אחת' בכל ההלכות אשר 'בפרשה שלמה' - בהליכות עולם, בתור לאוטובוס, בתור בסופר, בהפסקת צהרים, ובכל רגע בו ניתן יהיה להרוויח עוד תורה.

הספר כתוב בצורה קצרה ותמציתית, ללא פלפולים וללא אריכות, בשביל להילחם במהירות של הטכנולוגיה. היום הכל זמין ונגיש במרחק של שניות ולחיצה על כפתור, חדשות מסין ומה קורה בבנגלדש ואוסטרליה ובלי סוף מידע, הדור של היום רוצה הכל כאן ועכשיו, מהר ככל האפשר.

שכחנו שלוקח זמן לעץ להוציא פרי, שכחנו שצריך להשקות את העץ בכל יום בכדי שיגדל, שכחנו שצריך לגזום את הענפים החולים בכדי שיבריא, שכחנו את האהבה שמרעיפים על העץ בכל יום שאנחנו משקים וגוזמים בכדי שישמח. אבל לא שכחנו את הטעם המתוק של הפרי שאנחנו אוכלים, את זה וודאי אנחנו אוהבים, כולנו אוהבים מתוק, וכולנו אוהבים אוכל טעים.

הפכנו לעולם התוצאה, "מבחן התוצאה" זהו הביטוי השגור בפי כולם, לא משנה מה עשית, בסוף משנה מה התוצאה. כלומר 'הדרך' איבדה את 'המשמעות'. ואת 'המשמעות' קיבלה 'התוצאה הסופית'. אם תהיה מיליונר כתוצאה ממעשים רעים -

לבנק זה לא משנה, כי מנהל הבנק יחייך לאותו אדם, העיקר כמה יש בחשבון הבנק שלך. גם דתים גם חילונים גם חסידים וגם חרדים, זה לא פוסח על אף מגזר.

אז "מותר - אסור" הגיע בכדי לתת טעימה למבחן התוצאה, כי בוודאי זו התוצאה הסופית - ההלכה בפשטות, אבל בל נשכח שהעונג האמיתי זוהי 'הדרך', השמחה האמיתית הינה 'אסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא' (להעלות את הנשמע בבית המדרש ולכוון לאמת הקדושה שהיא ההלכה)

*

רבותינו השאירו לנו מסורת אבותינו, שני גאוני הדור שחקרו והעמיקו ושמחו בתורה הקדושה, ואין שמחה כשמחתה של תורה, וכבר אמרו חז"ל (בבלי מסכת סוכה דף נא,א): "מי שלא ראה שמחת בית השואבה לא ראה שמחה מימיו", ומהי שמחת בית השואבה? משם היו שואבים את רוח הקודש - מריבוננו של עולם, היו מתחברים חיבור רוחני אמיתי ליסודות האמיתיים שמהם מושתת העולם. זוהי השמחה האמיתית. פיקודי ה' ישרים משמחי לב! היום הכל מזויף, ברחוב קוראים לזה 'פייק', השמחה מזויפת, האוכל מלא בחומרים משמרים ובקושי אכילים, וכשננסת הבינה המלאכותית לחיינו כבר אי אפשר להבדיל בין מציאות לדמיון, וצריך להיות מאוד חזק וחכם בכדי לא ללכת שבי אחרי השקר והזיוף.

ודוד המלך אומר בתהלים (לג, ג): 'שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ, וְהֲרַדְתֶּם מִפִּרְשׁוֹ: "חֲדָשׁוּ לוֹ שִׁיר תְּמִיד". כלומר צריך לחדש שירים ותשבחות בכל יום לריבוננו של עולם. עלינו לחדש לו ניגון חדש לכל פסוק, עלינו לכתוב פירושים חדשים לכל פסוק, והתורה היא שירה כמו שנאמר: "ועתה כתבו לכם את 'השירה' הזאת" (תלמוד בבלי מסכת נדרים דף לח עמוד א). "השירה הזאת!" - השירה לחודה, "למען תהיה לי השירה הזאת לעד בבני ישראל", מפרש רש"י (מסכת נדרים שם): למען תהיה לי לעד - שילמדו כל התורה וילמדו אותה. עכ"ל. ואני אוסיף ואומר, שאת התורה כולה צריך ללמוד בשירה ובניגון, שאמרו חז"ל (תלמוד בבלי מסכת מגילה דף לב עמוד א): "ואמר רבי שפטיה אמר רבי יוחנן: כל הקורא בלא נעימה ושונה בלא זמרה - עליו הכתוב אומר וגם אני נתתי להם חקים לא טובים וגו'. רואים אנו שכל לימוד התורה צריך להיות בזמרה ובנעימה, את התורה צריך ללמוד ולפרש תמיד כמו 'שיר חדש', בדיוק כמו שהרד"ק מפרש. עלינו לכתוב ספרים חדשים עם רעיונות חדשים

ופלפולים חדשים, ואל יאמר אדם 'כבר כתבו לפני, לא נשאר לי מה לכתוב', אלא הקב"ה נתן לכל יהודי חלק מהפאזל הענק בעולמנו, ועל כל יהודי להשתדל לכתוב שיר חדש ואו פלפול חדש בתורה הקדושה.

ואכן, עלינו להלחם מלחמה של ממש מול 'מבחן התוצאה', זוהי לא מלחמה פיסית של דם אקדחים וחרבות, אלא מלחמה ברמה הגבוהה יותר, מלחמה על 'המקור' שמניע את כל הפעולות. מלחמה על 'היכולת שלנו' לשבת וללמוד ללא הפרעות, 'מלחמת בית המדרש' ורק איתה נוכל לנצח. בתוך בית המדרש המלחמה היא לדעת 'להתנתק' מכל העולם ולצלול פנימה לתוך הסוגיה, מבלי לדאוג מהטלפון שמצלצל, ומבלי לדאוג מהחדשות שקופצות בכל רגע, ומבלי לדאוג דאגות שמטרתן אחת - להסיח דעתנו מן הלימוד. עלינו לצאת למלחמת בית המדרש, עם ראש נקי וטהור, ואז אולי אולי נוכל להעלות את שם הקדושים של עמנו הקדוש על בדל שפתינו, משום שאנחנו היום עניים מדעת, עניים בתורה, ומלחמת הרחוב מפילה חללים באלפים.

באהבה עצומה ושמחה גדולה ודמעות שנשפכות בסיעתא דשמיא יוצא לאור ספרי השני "מותר אסור זה כל הסיפור" לאחר שהוצאתי לאור את הספר הראשון "וברכתך", חידושים מקוריים על פרשיות השבוע, זיכני הקב"ה להוציא לאור ספר נורא קדוש ופשוט לכל עמך ישראל, למטרת זיכוי הרבים בתורה הקדושה.

*

תודותי בראש ובראשונה לריבוננו של עולם שמחזיק אותי בכל רגע מחיי, ונותן לי אוויר לנשום וכל צרכי בעדינות נפלאה, הכל מדויק להפליא בחוכמה עצומה ואהבת אין קץ.

כמוזבן לאשתי נוות ביתי מיכל ליאורה יפה בת מרים דבורה, שתומכת בי ללמוד ולכתוב חידושי תורה. שהשם יברך אותה בכל הברכות הכתובות בתורה הקדושה.

הודי היקרים שבלעדיהם אין משמעות לחיי כולנו, אשר עמלו ועבדו בכדי שאנחנו נלך בתורת השם יתברך. יתן להם השם כל משאלות ליבם לטובה ולברכה.

זחמי וחמותי היקרים שהשם יברך אותם בכל משאלות ליבם לטובה ולברכה.

זכרון לילדים היקרים, משה חיים, עקיבה יצחק, רות רינה, דן יאיר, שילה אברהם, מרים יהודית. שבע"ה יזכו לשמוח בשמחתה של התורה מתוך צניעות וענוה.

תודה מיוחדת לחכם יוסף דהן על ההגהה על ההלכות של הרב עובדיה בכדי שלא תצא תקלה מתחת ידינו. ותודה מיוחדת לחכם יעקב עובדיה על ההגהה על ההלכות של הבן איש חי בכדי שלא תצא תקלה מתחת ידינו.

יהא ספר זה לעילוי נשמת סבי ניסים בן עזרא חיים, ולע"נ סבתא סוזט מסעודה בת רינה, וכן לסבתא מיסה בת חואתו, ורבקה ובאנו בן מנטה, וכן לחמותי ע"ה מרים דבורה בת זעליג ליפא, וכן לע"נ סבתא רבה רינה בת עזיזה ולעילוי נשמת סבא רבה כדורי ולע"נ אליאס אהרון בן רינה, וסבא עזרא חיים בן נסים, ולעילוי נשמת כל נפטרי כוחות הבטחון וחללי צה"ל הי"ד.

בימים אלו מלחמת "חרבות ברזל" מתרחשת בארצנו, עם ישראל עומד בגבורה למול כל האויבים הקמים עלינו. יהי רצון שיהא הספר לע"נ כל החיילים והחיילות וכל כוחות הבטחון אשר מסרו נפשם למען כלל ישראל. "ושמע תפלתי" (בגימטרייה "מותר אסור זה כל הסיפור") שנוכה לגאולה שלמה בקרוב !

בן סומך

הערה: כתוב במסכת נדרים (ח): "כשם שאי אפשר לבר בלא תבן... - כן שאולי למרות ההגהות והבדיקות הרבות שנעשו בכדי לדייק לאמת הקדושה אולי נפלו טעויות. אשמח לשמוע הערות והארות אם ישנן, לאימיל: Benmatan11@gmail.com.

מפתחות

א	פרשת בראשית שנה ראשונה
א	הלכות ציצית
ג	פרשת בראשית שנה שניה
ג	הלכות קידוש
יא	פרשת נח שנה ראשונה
יא	הלכות ציצית
יב	פרשת נח שנה שניה
יב	הדלקת נרות שבת
טז	פרשת לך לך שנה ראשונה
טז	הלכות ציצית
יט	פרשת לך לך שנה שניה
יט	הלכות ערב שבת
כד	פרשת וירא שנה ראשונה
כד	הלכות תפילין
כה	פרשת וירא שנה שניה
כה	הלכות קבלת שבת
לא	ברכת מעין שבע
לג	הלכות סעודת שבת
לו	הלכות עונה
לח	פרשת חיי שרה שנה ראשונה
לח	המשך הלכות תפילין

מא	פרשת חיי שרה שנה שניה
מא	מנחה וסעודה שלישית
מג	פרשת תולדות שנה ראשונה
מג	השכמה ונטילת ידים
מו	פתולדות שנה שניה
מו	תפילה וקריאת התורה
נב	פרשת ויצא שנה ראשונה
נב	השכמת הבוקר ונטילת ידים
נה	פרשת ויצא שנה שניה
נה	מוצאי שבת והבדלה
סא	פרשת וישלח שנה ראשונה
סא	השכמה ותיקון חצות
סד	פרשת וישלח שנה שניה
סד	דיני שבת התלויים בדיבור
סז	דיני אמירה לגוי בשבת
עא	פרשת וישב שנה ראשונה
עא	ברכות השחר והתורה
עה	פרשת וישב שנה שניה
עה	הלכות חנוכה
פ	פרשת מקץ שנה ראשונה
פ	הלכות תפילת שחרית
פג	פרשת מקץ שנה שניה
פג	הלכות מוקצה

פח	פרשת ויגש שנה ראשונה
פח	הלכות תפילת שחרית
צג	פרשת ויגש שנה שניה
צג	הלכות מוקצה
צה	פרשת ויחי שנה ראשונה
צה	הלכות קדיש
צט	פרשת ויחי שנה שניה
צט	הלכות ניקוי קיפול בגדים
קד	פרשת שמות שנה ראשונה
קד	הלכות קריאת שמע
קז	פרשת שמות שנה שניה
קז	הלכות עשיית אוהל בשבת
קט	פרשת וארא שנה ראשונה
קט	הלכות קריאת שמע
קיד	פרשת וארא שנה שניה
קיד	צידה ונטילת נשמה
קיט	פרשת בא שנה ראשונה
קיט	הלכות קריאת שמע
קכד	פרשת בא שנה שניה
קכד	מלאכת בישול
קלג	פרשת בשלח שנה ראשונה
קלג	הלכות תפילת העמידה
קלז	פרשת בשלח שנה שניה
קלז	הלכות בורר

פרשת יתרו שנה ראשונה . . . . . קמב
 הלכות תפילת העמידה . . . . . קמב

פרשת יתרו שנה שניה . . . . . קמו
 מלאכת סוחט . . . . . קמו

פרשת משפטים שנה ראשונה . . . . . קנא
 הלכות תפילת העמידה . . . . . קנא

פרשת משפטים שנה שניה . . . . . קנו
 מלאכות טוחן ולש . . . . . קנו

פרשת תרומה שנה ראשונה . . . . . קסא
 הלכות תפילת החזרה . . . . . קסא

פרשת תרומה שנה שניה . . . . . קסה
 מלאכת גוי בשבת . . . . . קסה

פרשת תצוה שנה ראשונה . . . . . קסח
 הלכות נשיאת כפים . . . . . קסח

הלכות פורים . . . . . קעב

פרשת תצוה שנה שניה . . . . . קעז
 הלכות חולה בשבת 180 . . . . . קעז

פרשת כי תשא שנה ראשונה . . . . . קצו
 תחנון וסיום שחרית . . . . . קצו

פרשת כי תשא פרשה שניה . . . . . קצט
 הלכות קושר ומתיר . . . . . קצט

פרשת ויקהל שנה ראשונה . . . . . רג
 הלכות תפילת מנחה . . . . . רג

רה	פרשת ויקהל שנה שניה
רה	בנין וסתירה בכלים
רי	פרשת פקודי שנה ראשונה
רי	ערבית וברכת המפיל
ריב	פרשת פקודי שנה שניה
ריב	מלאכות כותב ומוחק
רטו	מלאכת צובע
רכ	פרשת ויקרא שנה ראשונה
רכ	הלכות בית הכנסת
רכד	פרשת ויקרא שנה שניה
רכד	הלכות ראש חודש
רכט	הלכות ברכת הלבנה
רלא	פרשת צו שנה ראשונה
רלא	הלכות פסח
רמב	פרשת צו שנה שניה
רמב	הלכות נידה
רנא	פרשת שמיני שנה ראשונה
רנא	הלכות נטילת ידים
רנד	פרשת שמיני שנה שניה
רנד	הלכות טבילה
רסא	הלכות חלה
רסב	פרשת תזריע מצודע (טהרות) שנה ראשונה
רסב	הלכות נטילת ידים לסעודה

פרשת תזריע שנה שניה	רסד
הלכות שחיטה וטריפות	רסד
פרשת מצורע (טהרות) שנה שניה	רסט
הלכות מליחה	רסט
פרשת אחרי מות קדושים שנה ראשונה	רפב
הלכות נטילת ידים לסעודה	רפב
פרשת אחרי מות שנה שניה	רפה
הלכות מליחה	רפה
פרשת קדושים שנה שניה	רצג
הלכות צליה	רצג
פרשת אמור שנה ראשונה	רחצ
הלכות סעודה	רחצ
פרשת אמור שנה שניה	ש
הלכות דברים היוצאים מן החי	ש
פרשת בהר בחוקותי שנה ראשונה	שה
הלכות סעודה	שה
פרשת בהר בחוקותי שנה שניה	שז
הלכות תערובות	שז
פרשת במדבר 292	שי
הלכות יום טוב	שי
פרשת נשא שנה ראשונה	שיח
יין ודברים הבאים בסעודה	שיח
פרשת נשא שנה שניה	שכב
הלכות תולעים	שכב

שכו . . . . . פרשת בהעלותך שנה ראשונה
 שכו . . . . . הלכות שינוי מקום בסעודה

שכה . . . . . פרשת בהעלותך שנה שניה
 שכה . . . . . הלכות בשר בחלב

שלג . . . . . פרשת שלח לך שנה ראשונה
 שלג . . . . . הלכות מים אחרונים

שלה . . . . . פרשת שלח לך שנה שניה
 שלה . . . . . הלכות בשר בחלב

שלה . . . . . פרשת קורח שנה ראשונה
 שלה . . . . . הלכות זימון

שמ . . . . . פרשת קורח שנה שניה
 שמ . . . . . הלכות תערובות

שמו . . . . . פרשת חקת שנה ראשונה
 שמו . . . . . הלכות ברכת המזון

שנג . . . . . פרשת חקת שנה שניה
 שנג . . . . . הלכות פת גוים ובישולי גוים

שס . . . . . פרשת בלק שנה ראשונה
 שס . . . . . הלכות ברכות

שסג . . . . . פרשת בלק שנה שניה
 שסג . . . . . הלכות יין נסך

שסח . . . . . פרשת פנחס שנה ראשונה
 שסח . . . . . הלכות ברכות

שעג . . . . . פרשת פנחס שנה שניה
 שעג . . . . . הלכות מעקה

שעה	דברים האסורים מסכנה
שפב	פרשת מטות שנה ראשונה
שפב	הלכות ברכות
שפד	פרשת מטות שנה שניה
שפד	טבילת כלים
שצ	פרשת מסעי שנה ראשונה
שצ	הלכות ברכות
שצד	פרשת מסעי שנה שניה
שצד	הלכות עבודה זרה
שצט	פרשת דברים 390
שצט	הלכות תשעה באב
תז	פרשת ואתחנן שנה ראשונה
תז	הלכות ברכת הריח
תי	פרשת ואתחנן שניה שניה
תי	הלכות ריבית
תיג	פרשת עקב שנה ראשונה
תיג	הלכות שאר ברכות
תיז	פרשת עקב שנה שניה
תיז	הלכות ריבית
תיט	פרשת ראה שנה ראשונה
תיט	הלכות שאר ברכות
תכא	פרשת ראה שנה שניה
תכא	הלכות נדרים

תכח	פרשת שופטים שנה ראשונה
תכח	הלכות אירוסין ונישואין
תלב	פרשת שופטים שנה שניה
תלב	הלכות כיבוד אב ואם
תלט	פרשת כי תצא שנה ראשונה
תלט	הלכות גניבה וגזילה
תמו	פרשת כי תצא שנה שניה
תמו	כבוד רבו ות"ח
תמד	פרשת כי תבוא שנה ראשונה
תמד	הלכות שמיטה ופרוזבול
תמו	פרשת כי תבוא שנה שניה
תמו	הלכות מזוזה
תנו	פרשת ניצבים
תנו	הלכות ראש השנה
תסא	פרשת וילך
תסא	הלכות יום כיפור
תסג	פרשת האזינו
תסג	הלכות סוכה
תסו	פרשת וזאת הברכה
תסו	הושענא רבה ושמחת תורה
תסט	הרחבות

פרשת בראשית שנה ראשונה

הלכות ציצית

א. האם מותר להפריד חוטי ציצית המסובכים בשבת?

בן איש חי: אסור (ראה ב'הרחבות' אות א).

מרן הרב עובדיה: אסור אלא אם כן קשרו את הציצית מערב שבת והפרידם, ולאחר מכן חזרו ונסתבכו שאז מותר להפרידם, אין להחמיר בזה כלל.

ב. האם נדרש לבדוק את הציציות בכל פעם לפני שמתעטף בטלית?

בן איש חי: כן¹. ובשעת הדחק שאיחר לבית הכנסת או שהציבור ממתינים לו לפתיחת ההיכל או קריאה תורה יוכל לסמוך על חזקה שכשרות.

מרן הרב עובדיה: מעיקר הדין אין חובה².

1. אמנם בשו"ת תורה לשמה (סי' ה) כתב שאם יש חשש שאירע מקרה לציציות ונפסלו יש לבדוקן וכגון במקום שנותנים כיס של הציצית לשמש בית הכנסת ודרך השמש להשאל הטלית לאיזה אדם שבא לביה"כ אבל בלאו הכי אין צריך לבדוקן.

2. ואף מידת חסידות אין בזה אם מחזירה לנרתיקה.

ג. האם לנוהגים להתעטף בכל הגוף תחילה בציצית³ יש על מה לסמוך?

בן איש חי: לא.

מרן הרב עובדיה: כן.

ד. האם הפושט טליתו בכדי להיכנס לבית הכסא נדרש לברך בשנית?

בן איש חי: לא. במידה ומתעטף מיד לאחר מכן (וסב"ל נגד מר"ן).

מרן הרב עובדיה: לא (אם זה תוך חצי שעה, היות והיתה דעתו לחזור וללובשה ולאחר חצי שעה המנהג לא לברך ואם יש בה כשיעור המברך יש לו ע"מ לסמוך).

ה. החולץ תפילין בכדי להיכנס לבית הכסא האם נדרש לברך בשנית?

בן איש חי: כן⁴.

מרן הרב עובדיה: כן⁵.

---

3. ולאחר מכן מרימים את הטלית על הכתפים, ומעבירים את הכנפות שבצד ימין על הכתף השמאלית וכו'.

4. כן כתב בפרשת וירא שנה ראשונה (אות יג) דלא כמו שכתב בפרשתנו.

5. ואין חילוק בין צרכים קטנים לגדולים (כן השיב הגאון הרב יצחק לוי שליט"א).

פרשת בראשית שנה שניה

הלכות קידוש

א. האם ניתן לקדש במקום שאין בזית לחם או עוגה או אחד מחמשת מיני דגן או רביעית יין ויחשב קידוש בהלכתו?

בן איש חי: לא, היות ואין קידוש אלא במקום סעודה.
מרן הרב עובדיה: לא, היות ואין קידוש אלא במקום סעודה.

ב. אם קידש בבית של ראובן והיה דעתו לאכול אצל שמעון האם נדרש לחזור ולקדש אצל שמעון?

בן איש חי: כן.
מרן הרב עובדיה: לא, ודוקא בקידוש הלילה⁶.

---

6. משום ספק ברכות אך בקידוש היום שמברכים רק ברכת הגפן יש לו לחזור ולקדש.

ג. אם היתה דעתו לאכול מיד אחרי הקידוש ואירע לו אונס ולא הספיק לאכול לאחר זמן האם נדרש לחזור ולקדש?

בן איש חי: לא.

מרן הרב עובדיה: לא.

ד. אם מקדש לאנשים שיודעים לומר בורא פרי הגפן ולא יודעים את כל נוסח הקידוש, האם יאמר להם גם בורא פרי הגפן?

בן איש חי: כן (ועדיף שישתה רביעית, כדי שיחשב קידוש במקום סעודה).
מרן הרב עובדיה: כן (ועדיף שישתה רביעית כדי שיחשב קידוש במקום סעודה).

ה. האם נדרש לשתות רביעית יין מלבד כוס של הקידוש כדי לקיים קידוש במקום סעודה?

בן איש חי: כן לכתחילה (בשעת הדחק ניתן לסמוך רק על רביעית יין מכוס של קידוש).

מרן הרב עובדיה: בקידוש של יום א"צ להחמיר ואילו בקידוש של ליל שבת טוב להחמיר לעשות כן, אלא אם כן הוא במקום צורך אף בקידוש הלילה ישתה רביעית יין מכוס הקידוש ודיו.

ו. האם יוצאים ידי חובת קידוש מהתורה בתפילת ערבית

בן איש חי: כן (ויש אומרים שנדרש לכוון לצאת ידי חובה).
מרן הרב עובדיה: כן.

ז. האם הקידוש של ליל יום טוב הוא מדברי סופרים?

בן איש חי: כן.
מרן הרב עובדיה: העיקר כדברי הפוסקים שהוא מן התורה.

ח. האם חלים על קידוש של ליל יום טוב כל דיני הקידוש מהתורה כמו בליל שבת?

בן איש חי: כן.
מרן הרב עובדיה: כן.

ט. האם אשה חייבת בקידוש של שבת מהתורה אע"פ שהיא מצווה שהזמן גרמא?

בן איש חי: כן.
מרן הרב עובדיה: כן.

י. האם אשה חייבת בדיני קידוש של יום טוב מדברי סופרים?

בן איש חי: כן.

מרן הרב עובדיה: כן.

יא. האם נער בן י"ג שנה ויום אחד שיש ספק אם הביא שתי שערות יכול להוציא את הגדול שהיובו מן התורה?

בן איש חי: לא.

מרן הרב עובדיה: כן. יכול להוציא לכתחילה אחרים.⁷

יב. האם קטן שלא התפלל ערבית של ליל שבת קודש יכול להוציא גדול שכבר התפלל ערבית⁸?

בן איש חי: לא.

מרן הרב עובדיה: לא.

7. חזו"ע שבת ב (עמ' מז).

8. יצא חובת קידוש מהתורה.

יג. האם סומכים על המרדכי לכתחילה שניתן להתפלל מבעוד יום ולקדש מבעוד יום משום שתוספת מחול על הקודש מהתורה?

בן איש חי: כן.

מרן הרב עובדיה: כן.⁹

יד. האם קטן שבלייל שבת נעשה בן י"ג שנים נדרש לחכות עד שיהיה ליילה ודאי בכדי לקדש?

בן איש חי: כן.

מרן הרב עובדיה: כן.

טו. האם מותר לטעום מאכל או משקה משהגיע זמן קידוש (בין השמשות)?

בן איש חי: אסור.

מרן הרב עובדיה: אסור.¹⁰

9. וטוב שימשיך סעודתו עד אחר צאת הכוכבים כדי שיאכל כזית פת בלילה ודאי כמבואר בחלק ב (עמ' יא).

10. ואם יש לו צימאון גדול מותר לו לשתות מים בזמן בין השמשות היינו 13 דקות וחצי לאחר השקיעה כדי להפיג צמאונו כמבוא' בהליכות עולם ח"ג (עמ' יט). ואמנם אם כוונתו לטעום בזמן זה של בין השמשות טרם קידוש את המאכל כדי לדעת מה טיבו ואם לתקנו לכבוד שבת, השיב הגאון הרב יצחק יוסף שליט"א בתשובה שנדפסה בעלון אור יצחק שאין להתיר.

טז. האם מותר לאנשים לטעום תה או קפה לפני תפילת שחרית בשבת בגלל שחל על האנשים חובת קידוש רק לאחר תפילת שחרית שהיא חיוב על האנשים?

בן איש חי: מותר.

מרן הרב עובדיה: מותר.

יז. האם מותר לאשה הרגילה להתפלל שחרית לטעום תה או קפה קודם תפילתה?

בן איש חי: מותר.

מרן הרב עובדיה: מותר (ראה ב'הרחבות' אות ב).

יח. האם מותר לאשה שלא רגילה בתפילת שחרית לטעום תה או קפה קודם הקידוש?

בן איש חי: אסור.

מרן הרב עובדיה: מותר לה לשתות כדי לחזק כחה¹¹.

---

11. וראה בהלכה ברורה (סי' רפט סעי' יז) שהתיר רק בשעת דחק כגון שהיא חולה קצת, שאז יש להקל לה לשתות קודם הקידוש.

יט. אם שכח לקדש או הזיד ואכל סעודה בליל שבת
האם עדיין יכול לקדש ביום שבת?

בן איש חי: כן.

מרן הרב עובדיה: כן¹².

כ. האם מותר לקדש על יין שטעמו חומץ וריחו יין?

בן איש חי: אסור (ואף ברכתו שהכל כמבוא' בש"ע סי' רד).

מרן הרב עובדיה: אסור ואף ברכתו שהכל כמבוא' בש"ע סי' רד).

כא. האם ניתן לקדש על יין שעושים מצימוקים?

בן איש חי: כן (כל עוד קיימת לחלוחית בצימוקים).

מרן הרב עובדיה: כן (כל עוד שהניח במים צימוקים שהיתה קיימת בהם
לחלוחית שאילו היו נדרכים בקורה היה יוצא מהם
דובשם).

---

12. ויאמר כל נוסח הקידוש מלבד פסוקי "ויכולו" כי אמירתם שייכת רק לליל שבת שאז
היתה גמר מלאכת ה' יתברך. וכשמקדש קידוש הלילה בבוקר עולה גם עבור קידוש
היום (חזו"ע ח"ב עמ' עג).

כב. האם מותר לקדש בליל שבת על חמר מדינה כגון בירה, שכר תמרים?

בן איש חי: אסור.

מרן הרב עובדיה: אסור, אלא יקדש על הפת¹³.

כג. האם מותר לקדש ביום השבת על חמר מדינה כגון בירה, שכר תמרים וכו'?

בן איש חי: מותר.

מרן הרב עובדיה: מותר ודוקא שאין יין מצוי כלל בעיר ומחמת כן עיקר שתית אנשי העיר היא שכר¹⁴.

כד. האם צריך לומר לשם יחוד קודם הקידוש?

בן איש חי: מעלה גדולה לומר לשם יחוד לפני כל מצוה.

מרן הרב עובדיה: לא¹⁵.

13. או פת הבאה בכיסנין באופן שקובע עליה סעודה (עי' קצוש"ע חזון עובדיה פרק יג הערה 101 מקור לדין זה).

14. אבל אם מצוי אלא שעולה ביוקר יש לקדש דוקא על יין.

15. מעיקר הדין אין צורך כלל לומר לשם יחוד היות ועל ידי שמברך ברכה קודם מצוה, חושב מה עושה כאשר מתבונן במלים שמוציא מפיו כאילו היה אומר את הלשם יחוד.

פרשת נח שנה ראשונה

הלכות ציצית

א. האם מן התורה אין חיוב ציצית נוהג אלא בבגד צמר או פשתים?

בן איש חי: כן.

מרן הרב עובדיה: כן.

ב. האם בדיעבד יוצא ידי חובה כאשר לובש ציצית בגודל של פחות מ"ב גודלים?

בן איש חי: כן.

מרן הרב עובדיה: כן¹⁶.

---

16. כל שאינו יכול להשיג חוטים אחרים ארוכים בשיעור י"ב גודלים יש לסמוך על סתם מרן שהכשיר בד' גודלים וכדעת הגר"ח פלאגי וסיעתו.